

Plymouth, Pa. 16 Lapkričio.

Kiekvienos tautos spėka yra pavieniūse jos sanariūse. Kad tauta stipri būtų, kiekvieno sanario privalumu yra prigu lėti prie tautiško kuno, prie tautiškos spėkos, kiekvienas turi rupintis kad spėkas įgyti ir jas didinti tautos kune. Kad tautą prikelti, visi jos sanariai turi iš vien sutarime darbūti ir niekame neatsidėti ant kitų.

Mes iki šiolei bent, dėlei tautos labo visi iš vien nieko neveikėme nei nuveikėme. Tankiausiai veikiamė pavieniais vieni antrus dar gaiszindami. Visas tautiškas nuveikimas yra paliktas labai mažam skaitliui darbininkų, paszventusių save dėlei gerovės tautos ir brolių. Dauguma mūsų tautos sanarių ir szia dien dar laikosi tos nūmonės, kad tautišką reikalų szelpimą laiko visai už nereikalingą, o tuli nors pritaria abelnam reikalui, bet kada prisieina ištiesti ranką dėlei keletos centų ant labo tautos ir visūmenės, tada ir jie prisiglaudžia prie daugumos ir rodosi užsigina savo žodžių.

Kitaip elgiasi kitos tautos. Slovakai arba, kaip paprastai lietuviai vadina, ungarai, paskutiniame laike nutarė labiaus darbūti ant tautiškos dirvos ir apszvietimo. Kad darbūti dėlei tautos visu pirmu reik apszviestų žmonių, dėlto „Slovenska Sokolska Jednota“ arba Susivienijimas nutarė leisti kasztais visūmenės gabius vyrus mokintis Amerikos augztesnėse mokyklose, kurie pabaigę mokslą darbūsis dėl savo tautiečių pakėlimo tarp jų apsigyvendami. Pavėikslą jie paėmė nū czeų, kurie szį metą ant susivaziovimo mieste Omaha, Nebraskaje, nutarė leisti mokintis po 3 gabius vaikus ant visūmenės (Susivienijimo) kasztų.

Ar gi mums mokintų vyrų nereikia? Kiek tokių randasi

Lietuvoje, kurie turi geriausią gabumą ir norą mokintis, bet dėlei stokos turto turi atsizadėti savo noro ir liktisi lygiu savo broliui artojui, kuris įgijęs mokslą būtų kaipo žibintuvu savo broliams, savo szelpėjams, raszydamas savo kalboje rasztus ar knygas. 1000 žmonių dėdami po 25 ct. ant metų, sudėtu \$250 iš ko būtų 500 rublių ir vienas mokintinis turėtu pilnai isztekliaus mokintis arba ir du. Dėl tų 25 ct., ant metų nei vienas nepavargs. O jeiigu tokiu szelpėju būtų du, penki, deszintis tukstanczių, kurie dātu po 25 ct. tada per metą susidėtu piningų tiek, kad galėtumėm leisti mokintis po kelis mokintinius, užlaikyti keletą gerų rasztininkų, iszleisti daugiau gerų knygų. Kad to mums labiausiai reikia, niekas nesiprieszins, bet dėlko tą viską palieka kas zin kam nuveikti ir neprisideda su ta menka auka prie tautiško reikalų? Kad tautiškus reikalus szelpia labai mažas skaitlius, tai aiszku, kad dauguma neturi tėvynisztkumo, tėvynės meilės. Tėvynės meilė reikalauja labai daug ir visko. Kartais ji ir gyvaszcio reikalauja.

Ištabu yra iš mūsų laikraszczių, kaipo tai „Garso“, „Ryto“ (pirmiaus „Kardo“ dabar) „Naujos Draugijos raginime skaitytojų ir abelnai lietuvių nors prie menkų aukų, sakysiu ant pavargusio rasztininko. Kokios pažvalgos ir mierių nebutumėm, tautiški abelni reikalai yra uždūcia visų be iszėmimo. Toliaus vėl įstabu didėi, kur tūni mūsų lietuviszki vertelgos (biznieriai) ir dėlko jie neprisideda prie abelnų reikalų? Kur mūsų gūdolini kuningėliai? Kada darbininkas dūda penktuką, tada vertelga arba kuningas gali dūti jau deszimtuką. Ar jie yra tik dėlto lietuviais, kad iš lietuviu darbininko

mistu, susikrautų turtą o nieko nedātu? Mums rodosi, kad mes jūs, biznierius ir kuningus, lengvai galėtume prie to priversti. Padėkime, nieks prie tokio nesikreipia nei su mažiausiu reikalu, kursai ant metų neatidātu savo deszimtines tautos reikalams. O kuris tą daro, tokį kaipo tikrą lietuvi turime szelpti nū jo pirkdami, prie jo kreipdamiesi. Mūsų privalumu yra daboti vienas antra, kad visi lygiai nesztumėm tautišką nasztą ir kad toji nebutu suversta vien ant silpnų darbininkų, beturczių. Visos aukos, kokios iš kur ir ant ko susidėjo, visados daugumoje buvo ir yra nū darbininkų, dėlto darbininkų privalumu yra daboti, kad ir didesnes aukas dūti galinti, neiszkliutu nū jų, bet draugė je prisidėtu. Jeiigu mes vieni kitus prie to skatinsime, patys dirbsim ir kitus pritrauksime, negirdėsime gūdumisi tautiečių: „asz dėlei brolių gerovės netekau sveikatos ir užsilaikymo“, „mes norime mokintis, apszviesti savo kalboje, bet neturime iszko“. Bukime lietuviais ne iš vardo, bet iš darbų.

Uzsitarnavusiam rasztininkui, paaukavo:

P. Lesajus, Forest City — 50
Dr. vysk. M. Valanczausko
Plymouth, Pa. 2 —

„Vienybės“ redakcija priima ir tolesnes aukas.

Iš Lietuvos.

Griszkabudis (Naumieszcio pav. Suvalkų gub.) Kaip kitais metais, taip ir szimet pasibaigus vidurvasariui, žydai pradėjo lakstyti po kaimus ir pirkinėti žąsis, mokėdami po 1 rublį iki 1,15 kapeikų. Praslinkus kelioms dienoms staiga prekė ant tų žąsų pakilo iki 1,25–1,30 kapeikų, nes atsirado naujas pirkikas lietuvis, ukininkas iš Sparvynių

kaimo, Griszkabudzio valsčiaus, Jūzas Mockeliunas, kuriam pradėjus pirkinėt pakilo konkurencija ir prekė ant tų naminių paukszczių. Daugeliui buvo dyvai iš pradžių ir emė mastūti, iš kur tasai žmogelis semia tiek piningų, kad po 5 kapeikas moka daugiau už žydus. Mat iš Prusų atvažiavo vokiečys į Pilviszkus ir pradėjo kalbinti žąsų pirklius žydus, kad jie žąsis pirktu dėl jo, o pamestu savo senūsius pirklius. Žydėliai, atsisakė ir nei vienas prie jo neprisidėjo. Tada vokiečys pradėjo jieszkoti atsakanczių ir tikusių prie pirklystės. Pasipazinęs su minėtu ukininku sutarė žydams sparnus kirpti. Tasai vokiečys apsigyveno Pilviszkiūse, kur Mockeliunas supirkęs žąsis jam dastatė. Mockeliunas jau supirkęs 6000 žąsų, o už nupirkimą kiekvienos žąsies nū tojo vokiečio gavo po 6 kapeikas, tokiu būdu Mockeliunas uždirbo apie 350 rublių. Gailu kad tasai pirklys neapsigarsino anksčiau ir nepasijieszkojo panašią žmonių į Mockeliuną daugiau, o galima tikėtis, kad žydelei būtų nespėję žąsis iszrinkti, ir būtų perėję visos į rankas to pirklio, kuris emėsi prie pagalbos pirklių lietuvių. Tikimės, kad ant ateinanczio meto toji stoka bus dapildinta ir žydeliams iszsprus pelnas, o kurių ir mus žmonės galės naudotisi.

Tiek su žąsimi. Bet kaip geistina būtų, kad Prusų ir kitų szalių pirkliai atsikreiptu su šiūm darbu ir prie pirkimo visokių daiktų nū mūsų, o labjausei javų, kuriūs taip gi mokėtume supirkti ir pristatyti į paskirtą vietą kur kas teisingiaus už sziaidienykečius žydus. Kaip gi gerai būtų, kad tie žmonės, kuriems dyga nutrėmimas žydų pirklystos, szitokį užmanymą padātu užrubežinius laikraszczius, kaip tai vokiszkus–angliszkus. O

gal ir atsirastu tokie pirkliai, kurie padarytu mėginimą šiame dalyke su vietineis žmonėmis lietuviais, atmesdami žydus. Tikrai tą padarę nesigailėtu, pirklių lietuvių ir ant toliaus nebepamestų o ant žydų nei sznaira akia nežiurėtu. Butų gerai kad Prūsų lietuviszkūse laikraszcziūse pradžia szito uzmanymo padaryti? Gal tiejie pataikyti kartais į duris kad ir nedidelio pirklio, tai nors gero noro žmogaus, kurisai pervertę ant kitų kalbų tą uzmanymą padėtu į kitų kalbų prekybiskus laikraszczius. Jei tikrai pirkliai tamė patikėtu, apsigarsytu, tada atsirastu ne mažai tokių Mockeliunų, kurie supirktu jiems sėmenis, linus, kviečius, rugius, avizas, gyvūlius ir t. t.

Sziūmi tarpu aszlinkiu szirdingos palaimos naujame uzmanyme anam vokiecziai ir Mockeliunūi, nes vis tikt pradžia labai naudinga dėl mūsų žmonių uzmanymo, kurisai dūk Dieve, kad iszsisklėstu kū placziausei ir uzrubežinius pirklus pertikrintu, kad ne tiktai su žydais galima tą darbą atlikti, bet naudingiaus dėl savęs ir be pagalbos žydų su žmonėmis lietuviais. Tada butu didelis žingsnis pirmyn.

Spara.

Lankeliszčiai (Suvalkų gub.) Jau bus trys metai, kaip apleidau savo tėvynę, ir apsigyvenau czion Amerikoje ir nieko nepatėmijau laikraszcziūse, isz mano kraszto, isz Lankeliszkių apielinkės. Matomai da ten niekas jokio laikraszcziū neskaito, da ten sunkiai įmigę letargiszku miegu. Lankeliszčiai nū senovės pagarsėję pesztynėse, bet kada kareziama iszkasavojo, gal ir pesztynės apsistojo. Lankeliszkių bažnyczia, szventorius ir klebonija, labai prastai iszrodė. Bažnyczia murinė be

akmens suvežti dėl tvoros ant szventoriaus rioksojo kruvose, szpitolė ir kamendoriaus grinczia suvisai buvo griuvanczios, ir taip viskas keistai iszrodė, it ukininko triobos baigenczio gyventi. Tame priežastis buvo ta, kad klebonas J. Maciukevyczius nieko nesirupino apie parapijos reikalus. Kun. Maciukevycziui mirus, atėjo už kleboną kun. S. Petrika, kuris stengėsi kaip galėdamas viską aptaisyti. Szpitolę budavoti, szventorių tverti jau buvo užvesta pirm jo atėjimo, nes 1894 m. buvo pabaigta. Bet per jo rupestį pertvėrė zakristiją parankiaus, sutaisė vargonus, perdirbo kleboniją, pristatė dėl kamendoriaus iszvien kambarius, ir su laiku but isztaisęs Lankeliszkius kaip sklenyeczia. Vos porą šu virszum metų pagyveno Lankeliszkiūs ir neprietelka giltinė partiesė į grabą, ir tikt tiek pasiliko tē jo darbo atminties. Beje, buvo iszmokinęs giesmininkus labai gražiai giedoti, bet tas tikt tol pateko, pakol mokintojas gyvas buvo, o kada mokintojas mirė, drange ir iszmokintas giedojimas numirė.

Po velionio kun. S. Petrikos myriui atėjo į Lankeliszkius už kleboną kun. Gilius isz Seinų, turintis per 50 metų amziaus.

Lankeliszkių giesmininkas.

Politiszkos žinios.

Amerika ir Ispanija.

Santaikos tarybos Paryžiuje jei nesuirė, tai turės suirti ir tai tūjaus. Amerikonai to reikalauja, ko Ispanija nenori dūti. Amerikonai didžiūsius reikalavimus tēsė tolyn, kad tame tarpe iszsikraustytu Ispanijos kariauna nū Porto Rico ir Kubos. Jeigu amerikonai butu tūs reikalavimus ant pirmo susirinkimo statę, Ispanija butu sūlaikiusi savo kariauną ant salų. Paryžiaus laikraszcziūse, kad amerikoniszki

Washingtono, kad tyczioms suardyti tarybas. Ant amerikonų pareikalavimo Pilipinų salų, ispaniszkiejie klausėsi savo valdžių rodos, ir atsakymą amerikonams galės dūti tiktai szia sanvaite. Anglijos laikraszcziū užtaria Ameriką ir sako, kad Ispanija neprivalo gailėtis Pilipinų, nes tos salos kaip nuždytos buvo, kol Amerika jų pareikalavo. Jeigu suirs tarybos, turės isz naujo užsidegti karė.

Praėjusę sanvaite kubiecziai laikė konvenciją mieste Santa Cruz del Sur, kur nutarė paleisti savo kareivius, atidūdant virszininkams ginklus. Iszrin ko penkis pasiuntinius pas McKinley perstatyti kubieczių reikalavimus ir pareikalauti jų iszpildymo. Santiagoje yra 1230 serganczių amerikoniszkių kareivių; 642 serga geltonūju drugiu. Pilipiniecziai ant salos Panoy vyriausį miestą, Ilo Ilo, turi apsiute ir kas diena taisosi užpulti ant miesto. Ispanų kariauna apleido miestą Mole, negalėdama priesz pasikėlėlius stengtis. Pirklystė yra visai sustojusi; svetimų vieszpatysezių gyventojai pareikalavo amerikonų apsergėjimo, nes ispanai jau neiszgalį to padaryti. Pasikėlėliai užėmę salas Negros ir Cebų, bei keta užpulti ant salos Vizcaya. Ispanijos virszininkas, gen. Rios, rodyja savo valdžiai atidūti amerikonams visą grupą salų Vizcaya, kad nepatektu pasikėlėliams, nū ko ispaniszki gyventojai didei turėtu nukęsti. Pilipinų Junta isz Hong-Kong iszsiuntė apeliaciją pas McKinley ir amerikonus, reikalaudama greicziaus įvesti tvarką, nes antraip, tešentės tolyn, turės didei nukęsti visa szalis ant turto.

Anglija ir Amerika. Angliszki ir amerikoniszki laikraszcziū pranesza apie artymą susivienijima Anglijos su

pakajaus iszlaikymo. Ameriką paskutiniame laike pradėjo pamėgdzioti Angliją, budavodama kariszkus laivus, drutindama ūstus ir padaugindama kariauną, nes be to nėra galima pakajų iszlaikyti. Amerika įgijė didelę garbę tarp apginklūtų vieszpatysezių karėje su Ispanija, sumuszdamo Ispanijos laivynę su mažu savo nukricziu. Anglijai Amerika reikalinga tiktai Kinūse, kad galėtu sulaikyti Maskolijos įtekme, kuri vis pamažu stumia laukan Angliją. Susivienijus Anglijai su Amerika, butu tvircziausia galybė ant svieto, bet ką žmonija isz to pelnytu, sunku ispėti. Jūdvi gal užsigeistu visą svietą po savo globa paimti ir vien tikt sau naudą traukti, kaip Anglija kad daro. Ar daug ką pelnytu Amerika isz tokio susivienijimo, taip gi nezinia.

Anglija ir Prancuzija Nesutikimai tarp Anglijos ir Prancuzijos už Fashodą, Aprikoje, nusilenkus Prancuzijai, sumažėjo, bet ne su visu isznyko. Prancuzų kariauna buvo nuėjusi isz Fashodos į Cairo, ir dabar gavusi nū savo valdžios paliepinus, vėlei sugrįžo atgal į pietvakarinę Fashodos dalį.

Anglija rengia savo kariauną ir laivynę, nors niekur negarsina, dėlko tą daro. Lordas Lalisbury iszsitarė, kad europiszka karė gali kiekvienoje valandoje užsidegti, dėlto Anglija turi prisirengusi buti, kad apsergėti savo szalį, ir taisai ginklavimasis ir rūszimasis į karę nereiszkia jokio paojaus isz Anglijos pusės kad užsidegtu karė.

Austrija. Ciecorystes seime vėl pradėjo vokiecziai su slavais it vaikai žodžiūtis ir musztis. Schoenerio partizantas Wolf, pradėjo ant lenkų užpuldinėti visaip jų iszžodžiū.

mažiau už vokiečius, szoko ant Wolfo muszti. Lenkų pasiuntinys Gniewosz, norėdamas lenkus iszaugsztinti, užkvietė Wolfą ant dvikovos su kardais, kur Wolfas prakirto Gniewosz'ui galvą ir ranką, pats likdamas neužgautu. Slavai lyg tūmi butu pergalėti, sujudo ant vokiečių ir norėjo įsiveržti į vokiečius susirinkimus ir czion jiems atsikersztyti, vienok policija jūs atlaikė. Czekijoi czekai tāsėsi už tai vokiečiams atsimonyti po draug ir žydams, bet tie jie vakare nepasirodė ant gatvių ir anksti nāsidarinėjo savo krautuves. Vokiečių partija užpūla ant ministrų pirmsėdžio, grovo Thun, už suteikimą per didelės valios slavams vadindami jį lenkų bernu.

Italija. Italijos valdžia užmanė suszaukti konferenciją dėlei isznaikinimo anarkistų, ir padavė savo užmanymus tokius: Kiekvieną iszdūti tai valdžiai, kuri nurodytu savo jieszkomajį be jokių tyrinėjimų. Kiekviena vieszpatystė turi praneszti kitai, jeigu jos anarkistas užsimano keliauti į kitą vieszpatystę. Kiekviena vieszpatystė turi naikinti visokius anarkistiskus atsiszaukimus ir užginti laikraszcziams bent ką apie anarkistus rasztyti. Įvesti tarptautiską sargybą nū anarkistų. Ir priesz kurį pakiltu bent koks skundas ir anarkiszka pažvalga, tūjaus tokį nubausti. Ar tas sumazins anarkistus, labai abejojama.

Vokietija. Grįzdamas ciecorius isz Palestinos, ketino atsilankyti pakeliui ir Ispanijoi. Toks pasiryžimas didei sukėlė kitas vieszpatystes ir visus laikraszczius, kad ciecorius lankydamasis Ispanijoi turi politiszką mierį. Taip viskam sukilus, ciecorius apreiszškė, jei atsilankys Ispani-

jokių politiszkų mierių arba visai nesikels nū savo laivo. Vokiszki laikraszcziai ragina su iszkilme apvaikszzioti metines sukaktuves užgrobimo, Kinūse, Kiau Chou provincijos.

Dalis darbu.

— *Malboro, Mass.* Avalynės keturios didelės dirbtuvės „U. S. Hove Co.“, kuriose dirba keliolika szimtų darbininkų, darbdaviai apreiszškė, kad numazys algas ir nepripazins unijos, kaip tai padarė firma Rice & Hutkins, ir dave laiką iki 23 szio mėnesio suardyti uniją. Darbininkai didei sujudo, visos unijos laiko susirinkimus ir tariasi laikytis visi isz vien, jei darbdaviai neatsisakys nū savo užmaczių, straiškūti.

— *Pana, Ill.* Baltieji kalnakasiai unijonistai vėl susimuszė su jūdaisiais, kuriūs, kompanijos parsigabeno ant straiškūjanczių vietos. Jūdiejie užpūlė ant baltųjų netoli gelzkelio stotės, kur pūlė apie 30 szuvių. Vėliaus pasirodė du suzeisti isz jūdujų pusės, baltųjų nei vieno. Majoras Butler iszsiuntė kariauną su viena kanūle, kad neįvyktu susimuszimas panaszus Virden'e.

— *Reading, Pa.* Prie naujai statomų namų ant North Front str. sugriuvo geristai ir szeszi darbininkai nupūlė nū 30 pėdų augszczio žemyn į griuvėsius sunkiai susizeisdami.

— *West Pittston, Pa.* Kasyklose Schooley, prigulincziuose Pennsylvania Coal Co. užsidegė gazai nū kurių nužuvo Antanas Baranauskas (Branko), o 4 baisiai apdegė.

— *Paterson, N. J.* Czionai sustraikavo 65 audėjai „Lafayette Silk Co.“ idant įvesdinti

darbininkai gauna. Keturi audėjai, kurie buvo unijos pasiuntiniais pas darbdavius dėlei susitaikymo, tūjaus tapo pavaryti nū savo vietų. Audėjai laiko kas diena susirinkimus ir keta neleisti kitus darbininkus dirbti, jei kompanija mėgintu isz kitur parsigabenti.

— *Passaic, N. J.* Brieznkų dirbtuvėje straiškas tāsėsi tolyn. Straiškieriai reikalauja pakėlimo algos.

— *New York.* Skalbėjų darbininkų vadovai „Laundrymen's Protective Association“, ir „Greater N. Y. Chinese Laundrymen's Association“ laikė susirinkimą ir nutarė susivienyti, kad vieni antriems prekių nemažintų už skalbimą. Priegtam skalbėjai nutarė pareikalauti atmokėjimo algos, ką darbdaviai nutraukė tają numazindami. Kiniečių skalbėjų unija turi per 6000 draugų, kurie visur dirbo už numazintas prekes. Dabar susivienijus kiniečiams ir kaukaziečiams algos netaps mažinamos vieniems nū antrų.

— *Virden, Ill.* Kasyklų savininkai negalėdami ant savo pastatyti, bene prisileuks ant darbininkų reikalavimo.

— *Cantrall, Ill.* Czionai darbai eina gerai, už iszkasimą tono anglų moka po 40 ct. Atvažiavę isz kitur ir gaua darbą.

— *Jenny Lind, Ark.* Kasyklų Western Coal & Mining Co. 600 kalnakasių sustraikavo, reikalaudami priėmimo atgal 2 pavarytų kalnakasių.

— *West Brookfield, Chio.* Czionai pastatė naują szaftą, kame daugelis darbininkų gauo darbą.

— *Mt. Pleasant, Utah.* Ne-

rasti dideli plotai anglų. Storio turi 3 pėdas.

— *Pomeroy, Ohio.* Kalnakasiai dirbanti kasyklose McDaniel sustraikavo reikalaudami didesnės algos.

— *Niantic, Ill.* Užsidejusi kalnakasių unija nusiuntė kasyklų savininkams savo reikalavimus, kurių kompanija neiszpildė, todėl gali iszkilti straiškas.

— *Houghton, Mich.* Kasyklose „Atlantic Copper Mine“ užgimė ugnis; 200 darbininkų buvo kasyklose, kurie su didžiu vargu iszsigelbėjo.

Isz Amerikos.

Nusipirkovai.

New York'e viena akuszerka tapo paszaukta į kalinį, kur viena moteriszškė pagimdė vaiką, kurį kalinio valdžia jai pavedė ir auklėti ant tulo laiko. Toji akuszerka ir dar dvi kitos buvo užpraszytos nū vienos turtingos moteriszškės isz New-arko, kad jos nugriebtu keno kudikį ir jai pardūtu. Dabar buvo gera progą. Pardavė tą kudikį neva už \$10 anai moteriszkei kurios vyras yra iszke-liavęs Europon, kuriam pati norėjo padaryti džiaugsmą sugrįžus, kad susilaukė sunų. Toji moteriszškė padarė kaip medėjas, kuris iszėjęs medžioti ir nieko nenuszovęs nors krautuvejė nusipirkęs zuikį parnesza namon pacziai. Anos visos tris akuszerkos—pardavėjos suaresztavotos ir pastatytos po \$1000 kaucijos kiekviena.

Už keliolika centų gyvastį prikiszo.

New York'e vienas karcziamninkas norėdamas dovanai žiburį turėti, atsuko gazo dūdas nū rodyklės, kuri parodo kiek perėjo gazo iš su gumine paipa vėl suvienijo ap-lenkęs rodyklę. Vieną vakarą jis ir vienas jo draugas be-

gerdami prie stalo alų liko besėdinti, nes guminė paipa pratruko ir gazai jų užtroškino. Iš ryto atrado jų besėdinežius ir ant stalo pasiremusius, tūjaus darė pagelbą; draugas dar atsigavo o patsai karciamninkas nutroszko į smertį.

Pypkis iszgelbėjo nū smerties.

Stroudsburg, Pa. betaisant miesto kanalą užgriuvo siena ir užrausė vieną darbininką, kuris turėjo įsikandęs pypkį su ilgu cibuku. Užgriutasis budamas žemėmis apraustas galėjo kvėpūti tik per cibuką, kurio vienas galas liko lauke o kitas burnoje. Dvi valandos trukę, kol jį atkasė, jis buvo be žado nū per didžio suslėgimo, bet kaip atsigavo, tūjaus pasigedo užklaudamas: „Kur mano pypkis“.

Numirusus atsidro.

Išz New Jersey pirm 10 metų vienos naszlės sunus J. Duzel, iszkeliauo į Kaliforniją laimės jieszkoti, bet neatrado. Motinai tankiai raszinėjo laiszkus ir gūdėsi ant nelaimingo savo likimo. Atradus aukso gūlius Alaskoje, jisai su kitais norincziais pralobti, iszsirengė į Klondyke. Per keletą metų motinai neraszė ir motina palaikė jį už numirusį bei apraudojo. Dabar pradžioje szio mėnesio atėjęs didelis ir gerai iszvezis vyriszkis į namus Duzelienės, ir klausia ar czia ji gyvena, sziai pasisakius, apglobė motiną ir pasisakė esąs prapūlęsis sunus Jokubas. Motina isz to atsitikimo apalpo. Vėliaus sunus apipasakojo jai savo praeitę ir kaip įgijo 100,000 dolerių Alaskoje, kūmi ganėdindamasis grįžo pas motiną.

Kova baltveidžių su jų dvejais.

Abieiose Karolinos valstijose nū seniai jau vieszi neapkanta tarp baltveidžių ameri-

konų ir jų dvejais; vieni ant rus vis užpuldavo ir stipresniejie silpnesnius įlupdavo. Dabar rinkimų laike isztiko baisi kova. Baltveidžiai susitarė jų diemsiems nedūti balsūti ir kur pamatys bent vieną, nuszauti. Pasekmė tokia, kad užmusztų jų dvejais yra 28, sunkiai sužeistų 17, lengviaus sužeistų 20; baltveidžių sunkiai sužeistų yra 9, lengviaus tik 2. Priezasczia tokio žiauraus pasielgimo baltveidžių, yra netikė urėdninkai jų dvejais Wilmingtone, kurie emė tiktai paprakus, globė vagius, nesirupino apie tvarką. Miesto majoras ir visi jų dvejais urėdninkai atsisakė nū savo vietų, pareikalavus baltveidžiams, ir iszsikraustė isz miesto. Redaktoriui jų dvejais organo „Record“, davė 12 valandų laiko prasiszalinimui, namą ir spaustuę sudegino. Baltveidžiai pamatę jų dvejais ant gatvės tiesiok szauja. Užmusztiejie klakso ant gatvių, nes jų diejie bijosi jų laidoti. Wilmingtone esanti kariauna neįstengė įnirszusių nuramyti ir turėjo szaukti daugiau isz kitur. Matysime kas liks dabar kaltais tos zudynės? Be abejonės jų dvejais liks kalti, nes ponai republikonai vėl save iszsitateisins kaip Lattimere.

Du trukiai susimuszė.

Praėjusę pėtnyczią susimuszė du keleivių trukiai tarp Sugar Notch ir Fairview pusiau 4 valandą isz ryto. Užmuszė 5 isz trukio vadovų ir 5 sunkiai sužeidė. Keleiviai vieno ir kito trukio likosi neuzgauti apart iszgasties. Maszinistas nū Buffalo Express trukio ant Lehigh Valley linijos leisdamasis nū kalnų žemyn patėmyjo, kad yra sugedę garinės įtaisos sustabdymo trukio, kurios koku ten buvo prisikimszė lapų, ir liepė užsukti konduktoriams priverzimus, bet buvo jau per vėlai. Tas trukis turėjo sustoti pa-

kalnė ant szalinių rėlių ir palukėti, kol praeis Philadelphios Express trukis, kuris su dviem lokomotyvom prieszai atvažiūti turėjo. Kada maszinistas užvažiauo ant szalinių rėlių negalėjo sulaikyti įsibėgusį isz kalno trukį, pravažiavo per szalines rėles ir 90 sieksnių žemiaus stovėjimo vietos atsidaužė į ateinantį prieszais trukį, su dviem lokomotyvoms, ir pasidarė baisi regykla. Keleiviai nū lokomotyvų buvo per 4-5 vagonus, kurie buvo su bagażais, ekspreso siuntiniais ir paczto, tokiu budu apart smarkaus sutrenkimo likosi neuzgauti.

Ateivystė į Suv. Valstijas.

Vyriausis ateivystės komorius, T. V. Powderly, apgarsino, kiek žmonių atkeliauo į S. Valstijas nū 1 Liepos 1897 iki 1 Liepos 1898 m. Viso atkeliauo 229,299, su 1533 mažiaus už praėjusį metų. Visi ateiviai Hastlegarnėje turėjo, parodydami, \$3,852,077 piningų. Vyrų atkeliauo 135,775, moteriszkųjų gi 95,524. Per Kanadą atkeliauo 10,737. Sugrąžintų atgal tapo 3030, tarp kurių buvo 12 beproczių, 1 idijotas, 2261 beturczių, kuriūs butu turėjusi valdzia szelpti, nes nieko neturėjo, 258 su limpancziomis ligomis, 2 prasikaltėliai, 79 su netikrais vardais ir pavardėmis, 417 kontraktūtų darbininkų. 199 tapo iszvaryti į Europą laike metų, nors atvykus buvo įleisti. Isz atvykusių 1416 negalėjo raszyti, bet skaityti mokejo, 43,057 nemokejo nei raszyti nei skaityti, 27,608 turėjo, abelnai imant, koznas po \$30, o 96,203 mažiaus kaip po \$30. Isz atvykusių yra: 58,613 isz Italijos, 27,211 isz Maskolijos (czion reik priskaityti ir lietuvius), 25,128 isz Anijos, 17,111 isz Vokietijos, 29,079 isz Austrijos, 12,398 isz Žuvėdijos, 9,877 isz Anglijos. Atvykusių pagal užsiėmimus buvo: nieko nesusekė. Bartuszka su

54 teatrų loszėjai, 59 artistai, 153 kuningai, 12 redaktorių, 43 litografai, 37 provininkai, 223 muzikantai, 81 daktaras, 136 skulptoriai, 288 mokintojai, 47 knygu vedėjai, 1469 dūnkepiei, 1032 barzdaskucziai, 1152 kalviai, 150 alaus virintojai, 1075 mėsininkai, 2904 dailydės, 4826 siuvėjai, 972 siuvėjos, 2635 jurininkai, 1371 murininkas, 1604 kalnakasiai, 741 tepliorius, 3229 kurpiai, 1182 audėjai, 5 bankieriai, 836 virėjai, 16,243 ukininkai, 1188 groserninkų, 4692 pardavėjų krautuvėse, 52,531 paprasti darbininkai, nemokanti jokio amato ir 23,656 bernai, kitiems tarnaujanti.

Komisorius Powderly vėl gundo nativistus ir valdzią iszleisti įstatymą, kuris užgintu ateiti kiekvienam nevisiszkai sveikam ir uzdėti muitą ant kiekvienos galvos po \$2,00. Tūmi p. Powderly tikisi apsaugoti amerikonus nū europėjiszkos demoralizacijos. Priegtam jis rodyja įtaisyti ateivystės namūse tam tikras knygas su nūraszais, kuriose kiekvienas ateivys turi buti įraszomas isz kokios vieszpattystės paeina, kaip senas, su koku laivu atvyko ir t.t. ir be tojo nūraszo negautu ukėsystės popierų. Ant galo jis rodyja labiaus uzdaboti Kanados rubezių, kad per Kanadą negalėtu ateiviai į Suvienytas Valstijas įsigriebti, apsunkinus ateivystę.

Grazus darbai.

Praėjusę pėtnyczią Duryeoi su dinamitu sudraskė Bartuszkos karcziamą ir prieszakį lenkų klebonijos. Pirm keletos dienų lenkų kun. Orłowski gavo anonimiską laiszką, kad padėtu \$100 nurodytoje vietoje, nes antraip su dinamitu iszlėksenti klebonija oran. Kuningas piningus padėjo nurodytoje vietoje ir uzrodė dektivams, kad dabotu, bet tie pagal užsiėmimus buvo: nieko nesusekė. Bartuszka su

savo szejmyna buvo ant antrojo gyvenimo ir rengėsi jau gulėti. Nū eksplozijos neper sunkiai tapo sužeista Bar tuszkienė ir vaikas. Naktį gyventojai bijosi ant gatvės iszeiti ir piktdariai daro, kas jiems patinka niekeno negaiszinami. Angliszki laikraszcziai prikaiszo tą darbą lietuviams, Veselkos partijai. Ar-gi negali gyventojai susiraszyti ir sugavę tūs latrus padūti valdžiai arba saviszku būdu nubausti, kad nū tokių darbų liautusi ir nedarytu gėdos tautai ir žmonijai.

D o r o s d a b o t o j a i .

Metodistai laikė savo susirinkimą ir visi vienbalsiai nutarė savo distrikto kongreso pasiuntiniui, Porkeriui, įdūti nutarimus, kad jis turys už tai rūpinti, kad taptu iszleistas įstatymas, užginantis kareiviams gerti svaiginanczius gėrymus ir rukyti. Be abejonės butu taip-gi gerai, kad netikt kareiviams, bet visiems amerikonomams taptu užginta czių (chew) kramtyti, nū ko apspjauo ulyczias ir visus paszalius, bei nū nūlatinio kramtymo įgauna labai bjaurų, kreivą veidą taip vyrai kaipo ir merginos.

S u v a i k u p a b ė g o .

New York'e apsiskundė viena pora, kad atsiskirti, bet turėjo pusantrų metų vaiką. Motina pasirizo vaiką pasilikti sau o vyrą nubausti padūdama į kalinį dirbti o ji butu atsiėmusi algą ir gyvenusi. Atėjus į sudą, vyras ragino ją susitakyti, bet ji pasitikėjo ant sudžios. Saleje vaikas pradėjo rėkti ir sudžia liepė jai iszeiti į prieangį, kur vaikas nutilo. Tėvas matydamas, kad jam gali negerai iszeiti, atėmė isz motinos vaiką ir pabėgo. Motina davė žinę policijai, kad sujieszkotu jai vaiką, bet dovanai.

Girtuoklyste.

Kliasiszka szalia girtuoklystės yra Rumunija. Degtinė tenai tarp sodiecių yra paprastu dienos maistu ir iszsiplatinusi po kiekvieną grinczią. Žmonės geria nū ryto iki vakarui, ir nū vakaro iki rytui, ir pripratę taip prie degtinės, kad ją vartoja vietoje kavos arba zupės ant pusrycių. Kaip yra apverktinos pasekmės tokio papratimo girtauti, rodo aplinkrasztis ministerijos vidurinių reikalų taip: „Aiszku, kad nelaiminga girtuoklystė smarkiai auga, kad didesnė dalis sodiecių didžiausiai yra suvargusi nū perdidelio girtavimo, isz ko labai tankiūse atsitikimūse pa-eina nevaisingumas, protiszkos ligos, nelaikinė mirtis, vargystė ir daugelis prasikaltimų“. Dr. Felix raszo savo pranesimūse, kad vietiniai beprotnamiai yra jau per maži ir nesutelpa jūse beprocziai, kurių skaitlius isznesza į 80%. (ant szimto beproczų, pareina 80 nū girtavimo perdidelio) vien nū begalinio girtavimo. Toliaus nurodo, kad dėlei girtuoklystės lygumas gimimų ir myrių yra didei nevienodas. Viename miestelyje laike vienos sanvaitės gimė 60 vaikų; 28 krikščionių, o 32 žydų; numirė tame laike 48 ypatos, 33 krikščionys, o tiktai 15 žydų. Izeina, kad krikščionys mirksta degtinėje ir žusta, žydai-gi visai jos negeria. Prokuratorius padūda isz savo tyrinėjimų taip: „Gailestis perima žiurint ant sodiecių veidų nū girtavimo sunykusių ir jų skurdo dėlei bemierinio girtavimo. Girtuoklystė yra baisiausiu vargintoju gyventojų ir paprasta pasekmė yra skurdas niekad neiszseinantis isz sodiecio grinczios, nūpūlimas doriszkas, nesutikimai szejmynose, nusilpimas fizeszkų spēkų ir proto. Isz kitos pusės auga palinkimai ant visokių pikta-

daryecių. Metūse 1891-94 isz nubaustų per sudą už visokius prasikaltimus paviete Runnik-Sarat buvo girtuoklių 33%, pav. Putni 75% o Tutor pav. 25%. Girtuoklystė dūda didžiausį skaitlių prasikaltėlių, vagių, tinginių, patzudžių, beproczų, doriszka nupūlusių ir skurdžių.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Scranton, Pa. Dvejatą sąvaiczių atgal gavau gromatą isz Elizabeth N. J., nū lenko Bayerlein, kurs kvietė manę vaziūti į aną miestą ir laikyti kalbą apie socializma dėl lietuvių, su vilezia, kad lietuviai tokiu būdu prisidės prie socialistų darbo partijos. Suti-kau ant to, ypatingai kad kasztus kelionės pasiēmė partija apmokėti. Tai-gi tapė apgarsinta per kortėles ir per „Vienybę“, kad 5 dieną Lapkriczio svetainėje „Grand Army“ bus kalbos. Lietuviai rengėsi pulkais eiti į susirinkimą, nors keletas jų tarpe vėliojo apie „žebinius kiauszius“ ir apie akmenius dėl „bedievio“. Svetainė prisipildė, visos sėdynės užimtos buvo ir daugeliui prisiejo statiems stovėti. Netruko net draugų keletos isz Newarko ir New Yorko. Ant pusės po 7 valandai, D-ras Hersztein pakvietė susirinkimą į parėdką, ir trumpai angliszka prasnekėjęs davė balsą man. Sznekėjau pirmiausiai apie tarptautiszka kapitalizmo papiatinimą, kurio dėl net Chinija, Turkija ir kitas szalis žadama yra padalinti tarp stambiujų szios dienos valstijų. Veikiai visas svietas bus surisztas gigantiszkomis gelezinkelių linijomis — nū Chili iki Aliaskai, nū Kaplandijos ir Aigypui, nū Palestinos per Persiją, Indiją ir Birmą iki Hongkongui, lyginai kaip nū vakarų Europos kad galima bus vaziūti per Siberiją iki

Nikolajevskui, ir tokiu būdu nei jokis užkampis svieta ilgai nebuzsilaikys neįtrauktas į naujus sistemas lenktynių. Su taip galingu neprieteliu veikiai pastos nebgalimu daiktu dėl darbininkų vėjavoti, nors ir sziadien nelegvu yra nors menką kokį palengvinimą pelnyti. Ir Suvienytos Valstijos sziadien randasi rankose kelių kapitalistų, anot Chauncey Defew — 28, kurie gali sustabdyti, susitarę savo tarpe, visą iszdarbystą szalies; visos szakos pramonės tapė suspraustos į trustus ir monopolius, taip jūg lenktynės nebgalimos yra atlaikyti su milijonieriais. Ir dar koncentracija skubina didinasi, ir veikiai iszvysime czion net bilijonierius isz vienos pusės, kūmet isz kitos — vargas, priespaua ir nežinė bus dalimi didumos szalies gyventojų. Tokį stovį dalykų pagamina netikt lenktynės, bet ypatingai įvesdinimas naujų, pagerinamų maszių, kurios darbininkus nū darbo iszmeta ant ulyczios, ir umai pridirba daugybę nūveikalių, kuriais persipildo rinka, o kurių nuskurę ir nedamokami už darbą žmonės pirktiesi negali. Tai parodo stovis prietikių darbo plytnycziose, sziauczių dirbtuvėse, didėse spaustu-vėse, ant farmų, geleziniūse fabrikūse ir t. t. Lenktynės net tarpe daktarų ir advokatų privertė tūs vienytiesi į sindikatus, ir tokiu būdu kapitalizmas nepralenkė nei mokslo tarnų. — Tokiais keliais czion iszsidirbo kliasis ir net veislinė neapikanta, kas prieszgy-niauja konstitucijai szalies. Bagocziai taszko ir tekszlevoja surazbajautus lobius, smaguriauja ir lėbauja, nedirbdami pelningo triuso, ir naudo-jasi isz polytikiszku tiesų, taip kad turime sziadien vyresnybę ne žmonių, bet kapitalistų ir dėl kapitalistų, kuri užtarauja vien reikalus bagoczių, darbininkų reikalavimus malszinda-

ma szuonais ir kulkomis, kaip buvo Lattimere, Virdene ir kitur. Valnybė šalies siaurinama yra vienval — net ir rasztiszka, nes koznas pacztmeisteris jau sziadien yra cen-zorium (slg. Tolstojo „Kreuzer Sonatos“ ir Rucdebusch'o „Old and New Ideal“ uzdraudimas siusti per pacztą), bet taip gi polytikiszka — nes jau tulose valstijose žmonės darbo, jeigu jie neturi savaties nei mokslo, netekę yra tiesos balsavimo, tai gi netekę yra tiesų ukesybės! Galiaus ziurint į veislinę kovą tarpe gyventojų Amerikos, matyti dūdas, jog neuzilgo ar vieni susianglinę baltieji, ir tai po vada keletos pliotokratų, valdys vadzias vyriausybes — ar kilti turės revoliucija už tiesas žmogaus. Mums lietuviams, kurie kitados kariavome priesz totorius ir kryziokų zokoną, o kurie per ilgus metus, prastoję savo valnybę, lenkėme galvas priesz ponus ir kuningus, sziadien reikėtu prabusti isz miego ir matant naują pavojų ateinancios vergystos griebtiesi už mokslo; reikia mums agitatorių, ale reikia taip gi organizacijos. Sudarykime gi Amerikoje Lietuviszką Socijalistų Partiją, kuri suorganizūta butu ypatingai dėl apszvietimo lietuvių ir dėl pakėravojimo musų tautos polytikos reikalūse; rods mes turime susineszti su visos šalies partija, bet mes negalime visus savo turtus ir spēkas aukauti dėl kitų, nes namie turime daug darbo atlikti; neikime ant missijų svetur, iki namie turime daugelį apjekėlių dėl pamokymo ar parsidavėlių dėl atvertimo ant kelio teisybės. Žinoma, reikia mums pasiszvenczianczių žmonių tam reikalui, reikalas yra didziavyrių, ir isz kur jūs gauti? Jeigu sziadien neturime, tai reikia užauginti mokėti — nes svarbiems reikalams esant dėl iszpildymo, jeigu mokėsime jaunūmenę

lavinti ir doroje ir moksle, tai susilauksime po valei vadovų, kurie iszves mus isz nevalės spangumo, rambumo, apjekimo, o suteiks dvasiszką valnybę, medegiszką gerovę, polytikiszką savistovumą, moraliszką prakilnumą.

Tokios tai įtalpos būvo mano kalba, ir regis lietuviai būvo užganėdinti, jeigu sudyti galima isz jų dailaus ir atydaus užsilaikymo, lygiai kaip ir isz jų rankomis plojimo. Potam sznekėjo Kulawskis isz Newarko lenkiszka apie priekabes, kokias socijalistams daro tuli tamsunai ir t. t. Susirinkimą baigiant dar asz pats parodžiau, kad darbininkams nėra reikalo stoti nei už tarifą, nei už valną pirklybą, nei už auksą nei už sidabrą, — nes prie kapitalistiszkos sistemas darbo žmogus tegauna algoje ketvirtdalį savo triuso! Tai gi gelbėtoju gali buti vien socijalizmas, kurs padarys visus „vargo peles“ karaliais, nepriegulmiugais nū kapitalistų ar despotų. — Potam iszskirstėme.

Visatinai imant, pasielgimas Elizabeth'o lietuvių man labai patiko; ant rytojaus dar teko nevienuer ligonių namus aplankyti, kur vaiszinamas buvau kaipo svėczias. Galiaus negaliu užmirszti nepasidėkavoję draugui Bayerleinui, kurs visur drauge su manimi lankėsi, o taip gi szejmynai Balinskių, kurie mus priėmė svetingai. Taip bevaikszejiojant po miestą užėjau į lietuvių bažnyčią ant pamokslo kn. Žindžiaus, kurio įtalpos asz ezion nekliudysiu; ale vis gi negaliu neisz-tarti papeikimo tam dvasių vadovui, kad lietuvius norint — nors ir tikėjimo — mokinti, reikia jų kalbą mokėti, nes gėda algą imti nū žmonių ir dar terszti lietuviszką kalbą polonizmais. Tai gi tikt bažnyčioje pakliuvo į mano szirdį disharmonija ir neuzganėdinimas.

Galiaus vidunaktyje grįžau vėl atgal į susmilkusius kalnynus Pennsylvanijos.

Jonas Szliupas.

Mahanoy City, Pa. Gūdotinas musų Geradėjas, Kuningas nedėlioje 23 Spalinio, patvirtino savo rustybę, apskelbdamas neteisingai vietinį dudorių, priegtam pagarbino ir „Vienybę“, nors neminėdamas vardo. Po pamokslui sziaip praszneko: „Tariu kelis zodzius pasakyti ir apie mus dudorių. Gal pamenate kaip buvo paskutinis teatras; tai asz nenorėdamas „benui“ keilią užkirsti, dudoriui su giedoriais liepiau neiti ant teatro, nes ne pritinka. Ir kas isz to pasirodė? Ogi paraszė dudo rius į paleistuvingą laikrasztį, kad esą nū boso buvo užginta“. Toliaus melūdamas apskelbė dudorių, buk senieji giedoriai pametė giedoję isz priezasties netikusio dudoriaus, nes ir dabar jau esą mergaitės rengiasi daugiau negiedoti už tai, kad nemoka dudorius priderancziai su jomis apsieiti. Ant galo pridurė: „Už tai visiems pasakiau vieszai, idant jis (dudorius) nepasinaudotu, tai yra, neturėtu ką raszyti į laikraszczius“. Matomai musų Gūdotinas Kuningas jau cziasi apdraskytu ant garbės, nors, kas buvo raszta, tikra tiesa yra, ir gūdziasi nabagas, kad jam garbę suplėszė. Matote, jisai kito akyje pamato spalį, o savoja rasto, kurį vos pavelka, užtėmyti negali. Jisai moka save nuteisinti, nors kitų garbę nuplėszdamas, nezinodamas, ar tas tiesa ar ne, bet apskelbia su melu nieko nekaltas ypatas, ir mislyja, kad anas nepasiliko ant garbės užgautas. Asz dūdu rodą Gūdotinam Kuningui pasiteirauti, ar tas tiesa yra, ką vieszai apskelbiai? Pirmiausiai pasiklausk senųjų giedorių dėlko jie nustojo giedoję? Ant galo pasiklausk aktorių,

kas raszė tą straipsnį į „Vienybę“ apie minėtą teatrą? Tada žinosi, kad viską melagintai pasakiai užgaudamas nekaltų ypatų garbę.

Tautietis.

Waterbury, Conn. Pas mus paskutiniame laike lietuviai sukručio darbūtis; susitvėrė kūpa „Tėvynės Mylėtojų Dr.“, socijaliszka dvase plėtojasi tarp lietuvių, ir politikiszkas kliobas karsztai dirbo priesz rinkimus. Mus klebonas kun. P. Saurusaitis, nors isz pradzių (ypatingai per „Rytą“) labai gyrėsi esąs karsztu tėvynainiu bei lietuviu, bet faktai parodo, kad tikrai tėvyniszkių organizacijų ne apkenczia. Vieną nedėldienį vienas vaikinąs meldė kad bažnyczioja užsakytu, susirinkimą „T. M. D.“ kūpos, tai vietoj užsakyti „bus susirinkimas „Tėvynės Mylėtojų Dr.“ kūpos“, pasakė: „bus susirinkimas mokslo kūpos“. Toliaus neraszysiu apie tai, skaitytojai pats gali dasiprotėti...

Tuli taip gi labai kreivą akį turi ant tų, kurie užsiėmę organizavojimu „T. M. D.“ kūpos. Girdi: „tai vis szliupinių sandarbininkai, ir surinkę pinigų iszleis kokius skritulius“. Na ir ką su tokiais mus dangaus broliais galime pradėti. Moksliszkos įtalpos knygos jie nė į rankas nenori paimti, kad nepapildytu smertino grieko.

Nū prakilnesnių vyrų buvo užkviestas p. B. Jankauskas isz New York'o ant prakalbos: 3 d. szio mėn. buvo politiszkas susirinkimas, ir p. Jankauskas savo kalboje kvietė prie socijaliszkos partijos, isz-rodydamas, kaip dabartinės, mums gerai žinomos partijos, republikoniszka su demokratiszka kurios vis viena, tikt po kitų vardu, taip, kaip mes vadysim du broliu, viena Balturum, kitą Jonu. Paskui nurodė, kada busime po įtekme

socijalizmo rėdo, kaip busimė laisvais nū kapitalistų, kurie mus prie sziądieniszkos sistemos taip moka isznaudoti, kad mes to nejauciam, už jūs (kapitalistus) net krauja praliejam ir t. t. Buvo darodyta dėl ko taip mus gina nū socijalistų kuningija, kada gi tada ir kuningai turės nustoti tikėją į aukso verszij, ir tikės į tikrąjį Dievą, ir kad mus kuningija susirizsus su randu ir visa kapitalisų goveda stengiasi mus palaikyti tamsybėje, kad jie su kapitalistais galėtu mus lengviaus isznaudoti ir dėlto taip už jūs savo galvą guldo. Randas monarkų be kuningų negalėtu ilgai užsilaikyti, tū turėtu griuti ir tokiu budu socijalistų įtekmė greičiaus gautu virszų, ir tada tikt mes, arba mus vaikai, numesime jungą nū savo sprando, t. y. nū kapitalistų. Kalba tesėsi pusantros valandos, ir dar butu ilgiaus kalbėtojas kalbėjęs, bet mus gūd. kun. Saurusaitis netekęs kantrybės, isz pulko klausytojų atsistojęs szaukė: „Melas!“ ką ir svetimtaucziai turėjo drausti. Užbaigęs kalbą p. Jankauskas pakvietė kun. Saurusaitį parodyti ką ir kame melavo.

Užėjus kuningui ant platformės ir pradėjus savo pažvalgas rodyti link nelabojo socializmo, negalėjo aiskiai žodžių isztarti isz rustumo, bet varė tą patį ką bažnyčioje girdime. Klausytojai suvis nenorėjo klausyti ir nekurie atsiliepė: „čia tavęs ne szaukėm, yra kam kalbėti“, bet p. Jankauskas perprasžė klausytojus: „Tegul kalba, tai greičiaus rasime kurio bus teisybė, kaip viens kitam už akių pasakosim, tai isz to nieko nės, tegul nurodo kame nereika lingas socijalizmas, o paskui asz darodysiu faktus“. Taip ir buvo, smarkiai susiremė; ypatingai kun. P. S., priesiznosi, kad žmonės be piningų negal apsieiti. Kalbant p.

Jankauskui žmonės klausė ramėi ir tankiai delnais plojo, o prakalbėjęs kun. S. visi pradėjo keltis nū sėdynių. Nenor klausyti ir gana. Ant salės buvo susirinkę į 150 vyrų ir 7 moters. Butų geistina, kad pas mus ir kitą syk atsilankytu panaszus kalbėtojai, o girdėdami tankiaus prakilnesnių vyrų kalbas, greičiaus suprastumėmką turime veikti dėl savo iszganymo.

Žigunas.

Mahanoy City, Pa. Skaitydamas lietuviszkus laikraszczius, it netikįs Tamas, netikėjau, ką jie raszo, kad kuningai prie iszpažinties gina musų brolius nū apsiszvietimo, nū skaitymo knygų ir laikraszczių, nū raszymo laikraszcziams teisingų žinių. Netikėjau pirmai, o dabar isztyręs, persitikirinęs, tikiu ir sakau, kad laikraszcziai tiesą raszo. Musų tėvynėje, Lietuvoje, caras nedūda mums nei jokių knygų ir laikraszczių o kitatau cziai, lenkai, vokiecziai ir kiti, nors skaito, tai tiktai cenzurūtas, nes bijosi caras, kad jo pavaldiniai, kuriūs jis tikt užgyvūlius laiko, neįgautu laisvos mislies abelnos laisvės ir gėrovės, kaip tokią kad turi žmonės laisvų szalių, ir slogina visus su savo letena. Apisizvalgius czionai, matome tulus musų kuningus, lygiai cariszkai pasielgiant, tikt kitokioje formoje. Lietuvoje caro bernai, žandarai, pajutę pas lietuvį laikrasztį ar knygą, lekia, it nelabasis prie duszios, pas turintį, krato, jieszko po visus namus, atradę atima ir drasūlį skaitytoją, surakinę kaip galvažudį, gabena kaliny. Czionykszcziai musų žandarai, panasziai cariszkiems daryti negali, nes žino, kad toks darbas neiszeitu ant gero, dėlto jie imasi kitokio budo, baugina su nedavimu iszriszimo isz nusidėjimų laike iszpažinties, ko negavus keliauk

peklon.

Atmįs dar skaitytojai „Vienybės“, kas buvo raszyta pirmesniūse numer. apie musų giedorius. Isz to mus kuningas užsitraukė nū parapijonų neapkantą ir visūmenė iszgirdo, kad jis nesielgia kaipo kuningas, prakilnesnis žmogus, bet kaipo tamsunas, prasziokas. Dabar musų kuningas per iszpažintį pradėjo jieszkoti korespondentų. Baugina visokiais budais, kad kaip nors užginti raszymą apie jo darbus. Pirmiausiai klausė „ar ne tu parasziai tais korespondencijas į „Vienybę“. Paskui užgynė skaityti, toliaus liepė tokių rasztų nerasyti, ir galan priminė, kad galima užtokius rasztus į nelaimę papulti, girdi: „asz apskusiu „Vienybės“ redakciją per pacztą, tai ji mą tave iszdūs, nes redakcija neturės tiek piningų, kiek asz turiu, ir negalės provos varyti, todėl tave iszdūs ir reikės tau eiti į kaliny“. Toliaus sako: „atszauk, nes negausi iszriszimo“. Ar gi neaiszku ką kuningai rengia!

Mus kuningai nenori paleisti isz verguvės lenkų uždėtos. Jie iszriszimo nedūda tiems kurie jų darbus teisingai apraszoz ir vadina jūs bedieviais, atskalunais ir nesigėdi reikalauti atszaukimo. Daryk viską tobula, nereiks apie tave raszyti, nei reikalauti atszaukimo. Musų kuningai gerai žino, kad iszgirdusi visūmenė apie jų blogus darbus, neklausys jų po senovei, nesidūs skriaustis netikt medegiszkai, bet ir ant garbės. Negaliu iszmanyi kokio atszaukimo Gūdotinas Geradėjas reikalauja? Jeigu asz atszaukeziau, kas buvo pirmiaus paraszyta, tai bucziau lygus veidmainis kuningui, kuris netikusiai pasielgęs reikalauja pagyrimo nū visūmenės. Kas buvo „Vienybėje“ paraszyta, tai nėra iszmislai, bet tikra tiesa, tą gali patvirtinti visi parapijo-

nai. Czionai paminėsiu, kurie atsitikimai buvo raszyti o kurie nerasyti. Kas link giedorių pirmoje korespondencijai, pajudinau tikt klausimą, geisdamas sutikmės ir kad giedoriai sugrįztu bažnyzion prie giedojimo. Tada likausi apszauktas piemeniu ir melagiu, bet kad giedoriai likosi iszkolioti per Jusų Mylistą, tai visi girdėjo ir dėlto neesu melagium nei prasimanytojum. Ar ne tiesa? Parapijos komiteto du sąnarius, sau nepatikanczius iszbariai, iszszaukdamas vardais ir pravardėms ir jų gyvenimą papasakojai nū lopszio. Ar gi ne tiesa? Kad jūkinė žmones bažnyczioja vietoja pamokslo, kad liepiai dadoriui neiti ant p. Griniaus parengto teatro, kad dadorių neteisingai apskelbei. Ar gi tas viskas ne tiesa? Kad parapijos iszrinktus priziurėtojus kasos iszniekinai ir ketinai įspirti į užpakalį ir iszmesti laukan, kaip ateis perziurėti parapijos kasos knygas. Ar tai vis ne tiesa? Per vėlai kuningėli pradėjai darbutis ant tos dirvos. Jau mes suprātame, kas gero o kas ne, žinome reikalus dvasiszkus ir svietiszkus, todėl nesibijome kuningo prie iszpažinties, kada toks pradeda maiszyti į dvasiszkus-tikėjimiszkus, svietiszkus reikalus, tada žinome ką toks kuninkpalaikis yra vertas. Ant galo sakau, kad visai nesibijau tokių vadovų, kurie baugina prie iszpažinties apskundimu į sudą. Asz visai nesibijau, daryk kaip iszmanai, jeigu apskusi, be abejonės asz liksiu kaltas, nes neturiu piningų, bet visūmenė matys už ką kencziu ir nū ko. Tokiu budu, isz kalno sakau, savo suplyszusios garbės nesulopysi apart pripylimo svetimtauczių kiszenių, ką linkiu, kad nors pusę tų piningų paszvestumei ant lietuvestės reikalų, o užtikrinu kad užsipelnysi garbę nū visūmenės.

Dabar pažiūrėkime, ką tie vieszi apskelbimai pagimdė. Pirmiausiai nukentėjo giedoriai tiek apskelbų, kas sunku ir apraszyti; juk ne iš gero tuli ir verkė. Kuningas prisidarė tiek prieszy, kad susitinka jūs ant kiekvieno žingsnio. Abelnai visi ant kuningo kalba su piktumu ir panieka. Joigu pas mus vis bus toksai nesmagumas bažnyčioje, ne bus kam priderančiai giedoti, asz nenustosiu rasęs, matydamas, kas yra priezaszia tų visų nesutikimų ir nesmagumų.

Metavojantis.

Shenandoah, Pa. Pagelbos draugystė „Laisvės Lietuvių“ gavo iš korto charterį su palengvinančiais miereis dėl gerovės laisvę mylinčių lietuvių, iš kurių dabar lietuviai lengvai gali pasinaudoti, prisirasydami prie szios draugystės kolei dar priima už \$1,00 sveikus ir dorus vyrus iki 40 metų senumo. Norinti prisiraszyti prie szios draugystės, privalo pirmiausiai buti perstatytais nors per vieną sąnarį ant susirinkimo draugystės, po priėmimui perstatytais privalo įmokėti \$100 dėl įrašymo į knygas. Paskui naujas sąnaris atėjęs ant antro susirinkimo bus paszauktas iš knygų kaip pilnas sąnarys.

Susirinkimai Dr. „Laisvės Lietuvių“ yra laikomi kozną mėnesį po 15 tam, nedėlioje po pietų 2-ą adyną ant salės Shmito, ant kampo Coal ir West gatvių. Norinti gauti tikrą rodą dėl prisiraszymo prie draugystės kreipkitės ant Main str. pas S. I. Mockaiczio klerką Bernada Roczkų.

Sekretor. B. Demereckas.

Rumford Falls, Me. Spalnio 31 dieną tapo užmusztas, Pranas Zablockis, popieros dirbtuvėje, 5 valandas tikt buvo gyvas po sužeidimui. Airių kuningas apveizėjo velionį su S. sakramentais. Velionįs

paėjo iš Lūkės parapijos, Szaulių pavieto, Kauno gub., pustreczių metų gyvenęs Amerikoje; buvo doraus gyvenimo, skaitė visus gerus laikraszcius. Kas norite placziau apie jį žinoti, kreipkitės prie jo brolio, po sziumi adresu:

Antanas Zablockis

Box 557

Rumford Falls, Me.

Philadelphia, Pa. Atsibunant XII seimui „Susiv. L. A.“ praėjusį metą Philad., apart lietuviszkų draugyszių ir mūsų latvių, nors maža, draugystė buvo užkviesta nū parodos virszininkų dalyvauti toje iszkilmėje, ką mes su noru ir prisidėjome, ir labai užganėdinti tapome iš kalbos kun. Žilinsko, nurodyme tarp mūsų vienbrolystės.

Mūsų draugystė kelia metinį tautiszka balių, Seredoje, 23 Lapkriczio, 1898 m. ant salės 931 Callonhill str. ant kurio szirdingai užkvieziame brolius lietuvius ir lietuvaites, taip vietinius kaip ir iš apielinkės, draugiszkai pasilinksminti. Szirdingai užpraszone. Latvių draugystės *Komitetas.*

Pirmas pabucziavimas.

(Tasa.)

Pacziai Emilijai nedrįso sakyti. Mergaitė iš pradzios nepermanė, bet per ilgesnį laiką suprato, jūgtai kalba apie jos mieliausią motiną, ir daugiau niekūmet nebeeidavo pati į ulyczią. Taip praėjo keleri metai. Zosiukė augo sveika ir linksma, bet jos motina kas karts labiaus džiuvo ir kas karts tankiaus kosėjo. Toliau ir uzdarbio mažiaus gaudavo, taip jūgtai ne sykį nebuvo kū pakurėti nei ką pietums iszvirti. Tankiai prie jos nueidavau, nes nū mūsų triobos netoli; nū manęs visūmet pieną dukterei pirkdavo. Matydama tokį jos vargą, sa-

kau, kad taip paimti ją prieš savęs. Musų prieszininkėje buvo tuszczia kamara, sakau, ten galėtų gyventi, už tai padėtų man darbūtis, pasiūtų ką reikėtų, asz pati galėčiau daugiau austi. Matai ponytėle, asz imų svetimus adeklus austi ir daug turiu darbo; visaip moku austi, kvietkātus ir dailiai, kokį pamatau, tokį iszau dziu. Pasakiau vyrui; sako: kaip sau iszmanai, kamara ir taip tuszczia. Tikt veizek, kad neįsigytum vargo. Tariau sau, koki čia vargai? Turėsiu darbininkę ir gana. Giltinė papainiojo, kad nepaklausiau vyro! Nuėjau pas Eniliją ir pasakiau jai. Susidėrėjome, tūjau ir persikraustė į mūsų kamarą. Tūmet tai teisybė pasilsėjau. Kiaurą dieną galėjau sėdėti staklėse, nes ji viską apdirbdavo. Pietus iszviridavo, mezgių numegzdavo, triobą apvalydavo ir pasiudavo, ką reikėjo. Tiktai karvę turėlavau pati pasimelžti, nes ji nemokėjo. Negali sakyti, dirbo teisiai, bet ir nedykai: kas gi priimtu su vaiku?! dar su tokiu! Motina budavo per naktį sius atsisedusi, kad tikt turėti už ką nupirkti pieno, niekūmet nevalgė taip, kaip mes. Didelė čia ponja! kiek sykių asz jai sakiau: nelepink taip savo Zosiukės! kas bus iš jos? Nemusztas vaikas į niekus užaugs. Neklauso, budavo tūjau aszaros pradės jai iš akių byrėti ir eina į savo kamarą. Vapi buvo be galo. Ir asz neuparocžė, bet ne be to, kad kartais nesuszukti vieną kitą žodį; sunku kitāip kartu gyvenant. Bet ji niekad os blogo žodelio nepasakė; kaip asz ką pasakysiu — tūjaus į kamarą ir verkia. Nei sykio nemacziau jūkaujant prie žmonių, tikt su dukrele budavo jūksis, dainūs, o taip — niekad os.

Praėjo keletas mėnesių. Artinosi pavasaris. Emilija blogėjo, kosėjo kas karts labiau.

Pagalios nei viedro negalėjo pakelti, daugiau gulėjo, ne kaip vaiksycziojo. Netrukus atsigulė su visu. Kiek vargomums su ja buvo! Užėjo darbymetis, reikia eiti į lauką, o čia negana pati nieko nepadirba, bet dar ją reik apveizėti, pavalgidinti ir gerti padūti. Zosiukė, kaip pakluikus, sėdėjo dieną ir naktį prie motinos; neėdė, nemiegojo, tikt rankas buczydamas be paliovos sznibzdėjo: mamulė, mamulė! Ligonis vis karszcziaavo, blaszkėsi, klejojo, nei dukters nepažino. Daktaro nebuvo arti; parveždžiti brangiai kasztūja, mes netūrtingi žmonės, kūm užsimokėsime? Sau neiszenkame, netikt kiekvienai įnamėi. O ji nei rubliaus neturėjo. Bobos gydė, davinėjo visokias žoles, arieklą su medum, ir batvinių skystimų, nieko negelbėjo. Ką padarysi, kad jau mirtis zadėta, nieko neveiksi, norint szimtas daktarų gydytų. Ir jai buvo zadėta. Į antrą nedelę parvedėm kuningą, iszsispaviedojo ir paskui norėjo kas žin ką pasakyti vos tikt pradėjo rodos žvakę užgeso ir nebeliko jos. Laimė dar, kad kuningą suspėjome; pasisakė pavardę, esanti Vyszniauskė; o ką daugiau norėjo sakyti — nežinoma, turbūt apie dukterį ir gentis. Matyk ponytėle, kiek vargo mums buvo su ta Emilija! Dieve brangu! nei parėdų, nei grabo tūjau nupirkti, nei palaidoti! Nieko neturėjo, viską turėjome dūti. O iš ko užmokėti iš kur pinigus paimti? Mes netūrtingi, sunkiai ir mus uzdirbamas skaitikas. Vienok palaidojome sziaip-taip. Viena boba primetė szį, kita tą, treczia dūnos kepalėlį giedotojams. Dūk Dieve joms atpelnā!

Mirė, mirė — ką gi bedarysi, tegul tikt tiek kasztūtu, kiek palaidojimas jos. Bet didžiausias vargas su ta likusia dukterim. Ką su ja daryti?

Neiszvarysi į ulyczią. Genczių, nei pažįstamų — nieko. Žino ma, kur gi pasidės... prie musu! O ir prie musų vaikų penketas, katrą nelabai teyra kŭ apdaryti, už ką dar vieną pilvą turime priimti? Piktumas ėmė, bet ant galo pagalios liko prie mus. Tokia jau musų laimė, kad visūmet reikia kentėti. Nors mergiukė turėjo jau septintus metus, galėtų žąsis paganyti ir po vidų szj—tą pasidarbūti. Sakau, tikt dykai neės dūnos. Kur tau... zinoma nemusztas vaikas! Kaip motina numirė, sėdėjo prie jos dieną—naktį, paskui isz kapų vos ne vos parvilko ją; keletą dienų neėdė nei dūnos trupinio... sėdėjo kerczioje ir vis: „mamulė, mamulė“. Sakau jai: dabar busi prie musų; priėmė isz malonės, nes badu numirtum laukūse; tavo motina neturėjo nei skatiko, mes ir už palaidojimą užmokėjome. Veizėk, kad mums dūnos nees tum dykai! Neszersiu asz tavęs pyragėliais, nei pasakų nesakysiu.

Nei žodžio neatsakė. Valgyti truputį pradėjo, bet dirbti nieko nenori. Su vaikais nei žodelio nesznėkės, budavo sėdės kerczioje per kiaurą dieną, arba kartais prapuls isz triobos, siųsu vaikus įieszkoti, kaip ilgai užtruks — visūmet rasdavo ant motinos kapo. Vaikai mano nekentė jos labai; pravardžiojo ją visaip, budavo iszbjauris ir motiną. Kartais teko net sudrausti vaikus, nes jau perdaug. Bet ir pati negalėdavau susiturėti nekeikusi Emiliją, kam tokią dukterį užaugino, tikt žmonėms ant vargo. Kas karts darėsi piktesnė. Ant vaikų budavo už kiekvieną žodelį pūla staczi ai į akis su nagais, o man liežiuvį rodo. Musziau nesykį už tai, nieko negelbė. Tegul poniai pati nuspręs, ar gi septintų metų mergaitė negal padėti gaspadinei darbūtis po vidų? daug gal padėti, bet ta tinginė nieko

nenori. Didelė pana! rodėsi ir prie manęs visą dieną, kaip prie motinos, lėles rėdys. Liepiu žąsis ganyti. Dieve brangus, kaip ji ganė! Nugins kur į pievą ir laikys visą dienelę vienoje vietoje, pati gi sėdės keryne ir spoksos į dangų, arba vainikus pins, o žąsys gal nors pražuti, kas jai darbol Supins vainiką ir lekia padėti ant motinos kapo. Kad bent greit sugrižtų, kur tau! Sėdės valandų valandas ir verks. O czia tū tarpu žąsys į svetimus javus subėgusios. Paskui vaiksziok, melski, kad dar atidūtu, o kartais ir gerai užmokėk! Kiek man varnos isz gaudė žąselių! nebesuskaitomai. O nū jos ką atimsi? Piktutėlė, viskas mano. Tiek tikt budavo ką muszu, muszu, bent szirdį tū atgaudavau.

Nebemoku poniai nei apsa kyti, kiek asz su jaja vargo turėjau. Tikrą peklą namūse kentėjau maž ne metus. Dabar sztai susirgo taip, jūg nebepa eina, visos kojos — viena opa. Gal nū to, kad per visą rudenį basa po purvynus braidė. Kojos vis szlapios; gal panaitei ir užkenkė. Norėjau kartais nu plauti kojas ir nuszlūstyti, bet nesidavė, klykė, prisiartinti neleido. Gal poniai padarysi mielaszirdystę, priimsi į savo ligonbutį. Girdėjau, kad poniai toki geri, neturtėlius dykai gydūt... .

Ir vėl užniko buczyti rankas daktarienės, kuri tartum nei nejuto. Sėdėjo įsiveizejusi į mergaitę, sėdinczią kerczioje ant žemės. Akys jos pasriuvo aszaroms. Staiga atsikėlė, perbraukė ranka per kaktą ir tarė:

— Iki sugriž daktaras, asz tū tarpu apziūrėsiu jos kojas; padėk nugobstyti tas skepetas. Abidvi ėmė raiszioti skepetas ir skepetėles, kuriomis buvo apvyniota mergaitė. Netrukus daktarienė galėjo aiszkiai prisiziūrėti mergelei. Višai menkutėlė, taip iszbalusi,

rodės neturinti kraujo laszelio. Akys jūdės, didelės, o prie sudziuvusio veidelio iszrodė nepaprastai didelėmis, karszcziūtai spindanczi os; tamsus trumpi plaukai taip susivėlė, tarytum per metus neszukūti. Boba taisėsi iszvytioti kojas. Tū tarpu atsidarė durys ir įėjo daktaras.

— Jau sugrižai? kaip gerai! — suszuko pati; — eiksz, turiu czia serganczią naszlaite, apveizėk ją ir pasakyk, ką turiu su ja daryti.

Daktaras prisiartino, pasiziūrėjo į nuautas kojales. Baisiai iszrodė. Nū pat letenų lyg ke lių buvo viena baisi opa.

— O Dieve! į ką tos kojos panaszi os! — suszuko, gerai apziūrėjęs; — kodėl taip apleidot? kodėl laukėte taip ilgai, neatvežėt jos pirmiau? Szirdies neturit, ar ką, kad taip vaiką žudote? Ką asz dabar jai padarysiu, gal teks kojas nu pjauti!

Bobas kinknojo galvą ir ketino iszsižioti teisintis, bet daktaras pertraukė ją, atsigrįzdamas ant paczi os:

— Paguldyti tūjau mergaitę į lovą, tūmet ateisiu ir pa ziūrėsiu, kaip gelbėti.

Iszejo greitai. Daktarienė tū tarpu paszaukė tarnaitę, liepė nuneszti mergaitę į atskirų kambarėlį ir pataisyti ten lovę. Paskui atsigrįzusi pasakė bobai:

— Gali vaziūti namo; mergaitė pasilikis ligonbutyje.

— Dėkui, dėkui ponytėlei! — tarė boba buczyūdama rankas. — Tegul poniai Dievas dūs atpelną; mes neturtingi, neturime kŭm užmokėti; kaip surinksiu kiauszi nių, nors deszimtelę poniai atnesziu.

— Buk pakajinga, nieko nemokėsi, nei kiauszi nių nene szio k. Dabar apie mergaitę mes rupinsimės.

— Dar žadėjau praszyti ponios, — tarė boba, — ar negalėtum poniai atidūti drabužius, kuriūs ji turi ant savęs.

Asz pati turiu penketą vaikų, visi pusplikiai vaikszczi oja.

— Gerai, gerai, tūjau iszsiųsu, — pertraukė daktarienė, — suvisu užmirszau apie tai. Pasilik sveika.

Tai pasakiusi skubiai iszejo. Miegamamjam kambaryje atidarė spintą ir iszėmė isz jos mažam vaikui marszkinėlius, kurių keletas ten buvo sudėtų staigiam reikalui, paskui nuėjo į kambarėlį paskirtajį nelaimingai naszlaitei. Tarnaitė taisė lovą, mergaitė stovėjo prisiglaudusi prie sienos. Daktarienė, priėjusi prie jos, apvilko atnesztūsius marszkinėlius. Nuvilkūtūsius, storus ir suvalkiotus, drabužius iszsiuntė per tarnaitę bobai. Paskui pae mudi mergaitę ant rankų nuneszė į lovą. Mergaitė nē maž nesispyrė. Tylėjo kietai, — tikt per skrūstėlius rietėjo stambus laszai aszarų, drėkino baltus, kaip sniegas, marszkinėlius.

— Labai skauda tau kojeles? — paklausė daktarienė lenkiszka i.

Mergaitė įstabiai pasiziūrėjo, bet nieko neatsakė. Matyt, kad minkszta lovelė patiko jai, nes pati apsiklcjo ir akeles primerkė, lyg norėdama geriau pasiskanūti patirtu įspudziu. Daktarienė kelis sykius kalbino, bandė iszgauti nū jos nors vieną žodelį, bet negavusi nei jokio atsakymo, rūszėsi po kambarėlį, nebetardama nei žodžio.

Įėjo daktaras. Apziūrėjo ligonį, apvyniojo kojales irėjo raszyti receptą. Pati paskui jį iszejo.

(Pabaiga bus.)

Atviras laiszkās
lenkiszka i socialiszka i
partijai.

„Vorwaerts“ num. 208 isz 6
Rugsėjo 1898 m. patalpino at-

siszaukimą „Lietuvizkos social-demokratiškos partijos“, kuriame isziszada lenkų globos.

„Mes lietuviai darbininkai ir darbininkės visokiūse amatuose, draugai Lietuvizkos social-demokratiškos partijos nutarėme pakelti protestą prieš lenkizšką socialistų partiją, už jos netikusį elgimąsi su mūsų partija... Paskutiniame lenkų socialistų susivaziavime tapo užtvirtinti nutarimai lytintiesi Lietuvizką socialistų partiją, yra visai nereikalingu maizzymusi lenkizškų socialistų į reikalus mūsų Lietuvizko darbininkų klausimo, ir niekas isz mūsų nedavė galybės lenkų susivaziavimui nutarimus mūsų organizacijos apkeisti. Isz to matomas yra neapkentimas mūsų organizacijos ir norėjimas suglemžti mūsų veikimą į savo rankas, kas yra prieszingai tarptautizškai social-demokracijai. Socialistų tarptautizski susivaziavimai (taip ir Londone) nutarė, kad darbininkai kiekvienos tautos turi tiesą savizškai organizūtis. Lenkizšką socialistų partija, kuri taja tiesa naudojasi ir savizškai varo agitaciją, nepripažįsta tos tiesos Lietuvizkai socialistų partijai, ir stengiasi trukdyti jos plėtojimąsi. Mes reikalaujame nū lenkizškos partijos, kad ji mūsų netrukdytu, prieš mus nekovotu, dėlto, kad mes turime ranka rankoje kovoti prieš lenkų abejų prieszą sutartyje.

„Przegląd Wszepolski“ gūdziasi ant lietuvių seperatizmo (skyrymosi nū lenkų) su kuriais nieku budu negalima susitaikyti, o ypatingai su lietuviams lenkizškai kalbanciziais, kurie svajoja apie nepriegulmingumą prie lenkų. Aizšku, kad lenkai ir szizdien dar nori laikyti lietuvius už savo vergus ir nepripažįsta jiems priegulinczių tiesų. Geriaus ponai lenkai padarytu, kad apie lie-

tuvius visai nesirupintu ir paliktu mus ramybėje.

Kaip jau zinoma gūdotiniams tautieciams, kad nū kelių metų Lietuvoje vis tobulinasi ir nūlat drutinasi darbininkizškas judėjimas. Pradžioje jis pasikelė Vilniuje ir Kaune — vietose, kur gyventojai kalba daugiausiai lenkizškai — ir susimetė apregėse lenkėjusiose: tarp amatinių darbininkų. Isz tos taipriežasties pradinė agitacija vartoja daugiausiai lenkizšką kalbą. Bet jau 1895 metų Liet. soc. demokracijoje užsimezgė kūpa izleidimui socialistų knygelių vien Lietuvizkoje kalboje ir 1896 m. iszėjo „Programas Lietuvizkos Soc. Dem. Partijos“ No. 1. „Lietuvizko Darbininko“. Susidruatinimas judėjimo tarp pabriku darbininkų ir iszsiplatinimas jo po visą Lietuvą dar labjaus apreizškė reikalingumą agitacijos ir propagandos Lietuvizkoje kalboje.

Sziamė laike Liet. Soc. Dem. Partija nusprendė izleisti Lietuvijoje Lietuvizką laikrastį ir kaip galima padidinti skaitlių Lietuvizkų socialistizkų izleidimų, taip kad lenkizski izleidimai butu jau tikt kaip butinai reikalingi priedai.

Liet. Soc. Dem. Partija apima etnograpišką Lietuvą už dirvą savo triuso ir platins savo įtekmę ir ant proletarijato sulenkėjusio, esancio rubežiūse tos dirvos.

Lietuvizka Soc. Dem. Partija sprėndžia:

a) atkreipti atydą ant politizškos agitacijos tarp viso Lietuvizko proletarijato ir ypacz užveizdėti reikalus sodiechio proletarijato.

b) veikiai kariauti už tautizškas tiesas ir ypacz kreipti tą kovą už atgavimą spaudos Lietuvizkų knygu lotynizskomis litaromis.

c) platiuti įtekmę ant visos Lietuvizkos minės ir inteligen-

cijos o taip gi pritraukti ir szineszti su szviesesniu ir darbsztesniu elementu Lietuv. radikal-demokracijos dėlei savitarpinio szelpimo.

d) pasirupinti užmezgti ryszius artymos ir draugizškos pažinties su lenkizška darbininkizška partija, akiveizdoje kurios Liet. Soc. Dem. Partija stovi ant pamato *laisvos federacijos tautų ir visotines jų automijos*.

(Programas Liet. Soc. Dem. Partijos priimtas ant susirinkimo 1897 m.) „Kaslink konkretizškų politizškų siekių, už kuriūs arcziausioje ateitėje prišieis kariauti Lietuvizkam proletarijatu, tai priesziadieninių draugizškų sanlygu ir jaunimo darbininkizsko judėjimo Liet. Soc. Dem. Partija susitaria su artesniu paaiszkinimu „tų siekių“ (programas tas pats).

Adresas į redakciją „Lietuvos Darbininko“:

★ Herrn Otto Lang
Hegihach str. 22
Zuerich—Switzerland

Pirmas Balius!

Lietuvaiczių Draugystės bus keliamas ketverge 17 d. Lapkriczio 1898 m. ant Armory Hall Plymouth Pa. Praszidės 7 ta valanda vakare. Muzika bus konū puikiausia. Tvarka bus visame. Užkviecziam visus lietuvius ir lietuvaites, ne tikt vietinius bet ir isz visos apielinkės pasilinksminti.

Inzanga 25 centai.

Komitetas.

Didelis Balius!

Draugystė szv. Jūzapo isz New Britain, Conn. kelia didelį balių Ketverge 24 Lapkriczio (November) 1898 dienoje Padėkavonės ant Turner Hall, ant Arch str. Balius praszidės nū 1-mos valandos po pietų ir trauksis iki pusnakeziui. Dėlto-gi užpraszone vietinius lie-

tuvius: kaip ir isz apielinkių miestelių ant pasilinksminimo, nes tokio balius Connecticuto valstijoi dar nebuvo.

Inzenga merginoms dovanai, vyrams gi po 25 ct.

Komitetas.

Didelis ir puikus Balius!

Bus keliamas draugystės vardan szv. Jūzapo, Sereidoje 23 diena Lapkriczio (November) 1898 m. Armory Hall Pittston, Pa. Praszidės ant 7 vakare. Muzika bus pirmos klisas. Visus lietuvius ir lietuvaites, ne tikt vietinius bet ir isz visos apielinkės, užpraszone ant to puikaus pasilinksminimo.

Tiketetas 25 centai

Komitetas.

Teatras! Teatras!

Ant Concordia Hall 305 Bank str. Waterbury, Conn. „Simano Daukanto Teatralizška kūpa“ perstatys komediją „Vaito Pirszlystė“ Subatoje 19 Lapkriczio (November) 1898 m. Užprasdom visus atsilankyti, nes tokio perstatymo nieks ne matė. Po perstatymui bus dainos ir deklamacijos.

Kas ne pribus, tas graudysis, bet bus po laikui.

Pradžia ant 8 tos vakare.

Inzenga vyrams ir moterims: 50 c., 35, ir 25.

Szirdingai užpraszo Komitetas.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo draugo Stanislovo Piszcziko, kuris paeina isz Seredziaus parapijos, Kauno pavieto ir gubern., du metai kaip Amerikoje, pirmiaus gyveno Mt. Carmel, Pa. Jeigu kas apie jį zinotu arba jis patsai teiks dūti zinę ant szio adreso: c

Jurgis Szimkeviczia

Box 131

Wilmerding, Pa.

Didelis Balius!

Draugystė šv. Kazimiero New Yorke kelia dvidešimts ketvirtą metinį balių Subatoje 19 diena Lapkričio (Nov.) mėn. ant salės po num. 214-220 Broome str., „Irving Hall“. Maloniai užpraszo visus brolius lietuvius ir lietuvaites, kaip išz New Yorke, Brooklynu taip ir apielinkės susirinkti ant to smagaus pasilinksminimo. Pradžią ant 8 valandos vakare.

Inženga: tikieta su hat check vyrams 25 c.

moterims 15c.

Szirdingai užkviečia
Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau tikro savo pusbrolio Jūzo Budos, kuris paeina išz Kregždžių, kaimo, Gražiszkų parapijos, Vilkaviszkio par. Suvalkų gub. Turu labai svarbų reikalą pas jį, dėlto kas apie jį žinotumėte abra jis pats teiksis dūti žinę ant szio adreso:

Motiejus Lizdas
Box 1018 Plymouth, Pa.

\$200 Nagrados \$200.

\$200,00 nagrados miestas dūs tam, kuris pagaus arba dūs žinę Chief-burdžiui A. P. Taborui, Shenandoah, Pa., jei bus apgautas razbainykas Wojciech Bialecky, poznanczikas, kuris nuszovė konsztė be jį Joną Dando 12 dieną Octoberio 1898 m. Išzveizėjimas jo yra tokis kaip arcziausiai galima apreikszi: didelis 5 pėdų ir 5 colių, 64 metų senas, tamsiai geltoni plaukai ir pusė žilų, usai žiloki, akys rudos, išzveizėjimo nebjaurus, sveria apie 175 svarus. Szneka gerai lenkiszka ir vokiszka, prastai angliszka.

Kiekvienas amerikonas apie jį žinantis o negalėdamas pats dastatyti, tedūda žinę Shenandoah, Pa. bulmistruui A. P. Taborui, kad nepavesti nagrados kokiam doleriniui. Nagrada yra dūdama iki pagavimui.

A. P. Tabor
Chief Burgess.

Vyrai lietuviai!

Kaip išz pat pradžios taip ir ant toliaus laikykite prie manęs, ba dar czia nieks jokio biznio nedarė, o asz jau laikau, ir kodėl asz nedarystu biznij nes gėrymus ir cigaras užlaikau pirmo klasos ir rodoja p rmutinis.

VINCAS MESZKINIS
Minersville, Pa.

Dekliamacija

Onos Radziuniutės išz Waterbury, Conn.

Su pancziais ant rankų ir kojų,
Ibaugyta riksmis spaudėju,
Kas diena po juogu vaitoju,
Kas valanda aszaras lieju.
Nū Dauguvos iki pajurei
Nū pietų, nū sziaurės, nū rytų
Ir vakarų, ant manęs kyla buriai
Skriaudėju neiszpasakytų.
Czia gudo bjauri vyresnybė
Bedieviszkus įstatus kala,
Idant man atėmus gyvybę,
Įmėsti į gudiszką balą.
Czia vėl da kabinasi paliokai
Su lenkiszka savo svajone:
Dėl ko tu polskai neiszmokai
Ar tav lenkija ne ponia?
Ir žydai, gudai ir vokiecziai
Visi lietuvį baudžia ir spaudžia.
O nevat toj' zemėj' liūsybės —
Ir czia lietuvio nepriglaudžia.
O glaudžia! Bet kaip? Ten vaitoja!...

Kurie ties Lattimeriu 10 Rugsėjo dienoje
Nū kulky szerifo Martino prazuvo!

O, broliai! ar esam taip silpni,
Kad visi mus niekin ir baudžia,
Ir isztikrujų ar esam taip niekai,
Kad visi mus stumia — neglaudžia.
Ne! Visa ta prieszų daugybė
Neįstengtū suardyti mus buvį,
Jei sątaika, meilė, vienybė
Pareitų į budą lietuvių.

Varydami darbą isz vieno,
Už vieną kovodami tiesą,
Galėtum' be ugnies ir plieno
Atgauti sav laisvę ir szviesą.
Bet ką szia dien lietuviai daro?
Isz tikro — sakyti man gėda:
Viens siunczia ant kito žandarą,
Viens kitą it žvėrys ėda.

Už sziaudą, už avizos grudą,
Už vyžą, ar keles kapeikas,
Ein' brolis su broliu į sudą;
Su tėvu susiriamia vaikas.

Ir ne tiktai pas tamsų kaimietį
Atrasi nesątaikos ligą,
Ji ir apszviestūsius apniko
Ir jie, kaip įmano mus ėda:

Sztai kuningas, kuris nevertas to paszaukimo
Visur ir visad, kaip įmanydumas mus lupa,
Stengiasi sulaikyti savo aveles nū apsiszvietimo,
Idant isz tamsunų supilti didesnį turtą.

O kits skelbia: „szalin kuningija!
Szalin katalikų bažnyczia!
Jos mokslas senei surudijo,
Užteks lietuviams mokslinyczių“.

Kiti vėl: „Ar žinot vyrucziai,
Skaicziau Pelų Jūzo knygas
Ir jau persiliudijau drucziai,
Kad žmog' s bezdžionkai yr' lygus“.

Ir taip toliaus treti, ketvirti
Asabiszkas pažiuras sėja,
O lietuvei mokslc neturinti
Iszvirsta į vaikiszczzių vėją.

O brolei! o sesers, jus mano!
Kas jusų aptemdino protą?
Atminkit patarlę seną
Jog: „nekerta kirvis be koto“.

Bežiurint, kaip smarkiai jus klystat,
Net skausmas man gelia krutinę,
Nes yra tai tikra kvailystė
Apginti be Dievo tėvynę.

Darbūkimės visi isz vieno,
Už vieną kovokime tiesą,
O tada be ugnies, be plieno
Atgausim sau laisvę ir szviesą.

Nors virszui tilpusios eilės, (daugiau „Rauda Lietuvos“) mums jau žinomos, bet misliu, gal ir kitai mūs lietuviszkai sesutei pasidabos jos ir ant tulų susirinkimų jas deklamavos, o klausytojai taip-gi įgaus norą apsiszvietimo. *Žigunas.*

Naujos knygos.

„Vienybės“ redakcijai gaudamos szios naujos knygos:

Daugiausiai isz prigimties mokslo naudingi skaitymai su 50 visokių paveikslėlių 25 ct.

Pirmutinė paszalpa umai susirgus 10

Kapai didzių kuningaikszių ir karalių Vilniuje 10

„Nemuno Vilnys“ Valcas isz lietuviszkų dainų 4 dalise. Sudėstė D-ras V. Kudirka. (Su paveikslu sudėtojo ir graziu paveikslu Nemuno tarpe Aleksoto ir Kauno.) 50

Mažas Aukso Altorius. Labai grazi knygelė, kokios dar nebuvo lietuviszkoje kalboje. Popiera balta ir slidi, sudėtos reikalingiausios maldos, o miszių maldos tai su paveikslais. Apdarūse sloniaus kaulo su visokiomis kvietkomis \$1,50

Taip-gi sloniaus kaulo apdarūse su nikelio ir perlo kvietkomis iszsodytos, labai gražios \$2,00

STEBUKLINGOS GYDUOLES.

Nū kurių tukstanczių ligonių iszeigdo nū vi. sokių ligų, sludami szirdingas padėkavones nū savę. Į žmones uz iszgydymą sekanczių ligų:

Plauczių džiova, dusulys, gumbas, patrukimas, papuczkai, disenterije, apmirimas, pažundes, pusles, ktrpos, strėnų skaudėjimas, gerklės ligų reumatizmas, kaulų gėlimas, skorbutas galvos užima, scraigulj, mėsztun-gi, epilepsi, p ršzalimā, kad dantis užlaikyt nū pūlimo į keletą minutų iszgydoma, skaudėjimas galvos,

dieglių, slogas, užkurtimas ausų, užstojimas vidurių, žaiduliai ir užsise-nėjusios ronos, iszvarymas kirmėlių vaikams ir saugusiems, užsikrėti-mas visokių ligų ir t. t., dėl kožnos ligos yra gydūlės naudingiausios isz Europos ir visų krasztų Amerikos, sutaisintos per garsingiausius gydin-tojus ir naudojamos gydinyziose Europoj ir Amerikoje. Taipos-gi tu-riu visokių gydomy šaknų, žiedų ir žolių, o ir stanauninkā (pamaczninkā) isz Europos užlaikau. Susipažinęs su visokiom kompanijom pigiau dėl sa-vo tautiecių galiu pardūt. Turiu gy-dūlę dėl slenkanczių plaukų, viso-kių diržų ir daiktų reikalingų dėl sveikatos. Ne vienas jam yra patroti-jas viltį iszsigydinimo nes galit nau-dot isz virst minėtu gydūlių, o nesi-graudysit niekad. Keliaudamas po svieta, su Dievo pagelba, daug pa-tyriau praktiko ant ligonių ir tinkan-

ozijų gydūlių. Tukstanczių ligonių iszgijo ir kožnas dūda tikrā paliudy-jimā. Turiu vilti kad lietuviai savo tautiecio ne paniekins. Norintieje atsiszaukti praszau apraszyti ligā ir kaip ilgai sergate, o dastosit gerā rodā su naudingous tinkancziom gydūlēm.

Gero velyjantis visiem lietuviams jusų tikras viengentis.

J. M. BRUNDZA,
Malranoy City, Pa.

Lietuviu užeiga.

Geriausē užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gė-rymus, kaip tai: Alų, Arielkā, Li-kiera, Vynā ir visokius Cigarus pir-mos klesos, taipgi siuncziū pinigus į visas dalis svieta. Pardūdu laiva-kortes ant visų linių. Apart to dū-du kiekvienam prieteliszkā rodā.

Todėl nepamirszkite jog mano HO-TELIS po No 1837 Main Ave. Pro-vidence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

PUIKIAUSIAS HOTELIS,
nes niekur negausi taip gardaus Alucziū, Dekti-nės, ar Cigarų isz tikrai turkiszko tabako, kaip czlon, t. y. pas

JUZA VALINCZIŲ
ant Church str.

EDWARDSVILLE, PA.

Broliai Lietuviai! Einat pas visus, uželkit ir pas manę, o tikrai ant ligiu uželkit, nes užlaikau geriausius gėrymus, cigarus pirmos klasos, o ir rodoje pirmutinis. Užsuk eidamas, pro szalį po N 31 W Coal st. Shenandoah Pa.
VINC. LEVONAVICZIA.

Temykite Lietuviai!

Pigiause lietuviszka mėsinyczia visame mieste. Matydams menku-mā ūdarbių pasiryžau pardūti szvie-ziā ir gerā mėsā už pigiausę prekę. 5 ct pigiaus kaip kitur.

Priegtam pribuvusiems lietuviams isz kitų miesto dalių, perkanit pas mane, asz užmoku kasztus Strytkario. Mano prekės taip yra žemos, jog žmonės dyvijasi, kiti mėsinykai jo-kiu budu negali lygintis su manim.

Kiti inportavotas deszras pardūda po 18 ir 20 c.
Asz pardūdu — po 15 c
Galvijienā pardūdu nū 3c. iki 6c. ir augszcziaus.

Kumpis virtas kitur po 20c.
Asz pardūdu po 15c.
Kumpiai szvieži ir rukyti nū 7c. iki 10c.

Kiauliena [pork] nū 9c. iki 10c.
Lāsziniai ir lāszinukai 9c. ir 10c.
Lāsziniai kostumerski po 15c.
Priegtami pardūdu žāsis, visztas, gyvas ir nū gyvas, taiposgi pardūdu kiauszinus, sviestā, bulves, kopus-tus; viskā pigiause ir didžiausiame pasirinkime

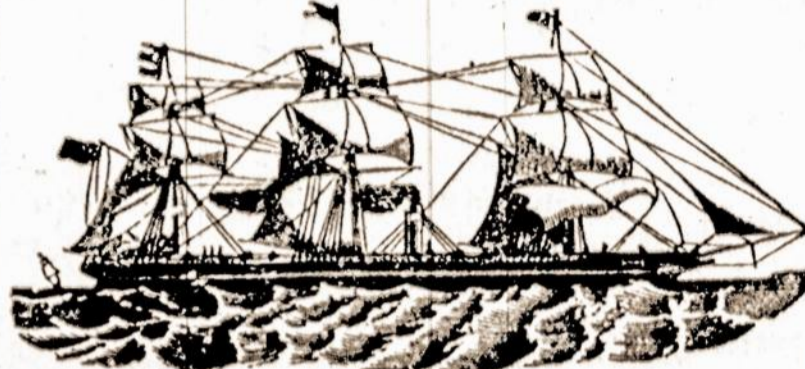
Sim. Arbaciauskas
1211 S. Second str.
PHILADELPHIA, PA.

ANTANAS A. JOCIS,

Office 1312 Filbert str.

Privatiszkas gyvenimas 420 South Broad str.

PHILADELPHIA, PA.

Užsiima visokiomis civilno-mis ir kriminaliszkomis pro-vomis ir visūse sudūse. Pro-vas už sužeidimā priesz ko-mpanijas pajima varyti už dykā ir visūse miestūse. Pa-rupina ukėsiszkas [citizen-ship] popieras ir „Charters”

dėl draugysezių ir kliubų. Iszdaro visokius dokumentus, paraszo aplika-cijas arba praszumus ir gromatas. Dalias ir kitokias skolas atjieszko, par-dūda ir iszrendavoja namus, sztorus, farinas ir iszrenka rendas. Intraukia į apsaugojimo kompanijas nū ugnies ir gyvasties [fire and life insurance.]

Taipgi pardūda laivakortes ant geriausiu ir greicziausiu laivų ir isz-siunczia pinigus į visas svieta dalis greitai ir pigiai.

Trajanka!

Ar nori geros Trajankos? Jeigu taip, tai pirk **LEWIS'O LIETUVISZ-KA TRAJANKA** susidedancziā isz czystų zolių ir szaknų, dailiūse ble-kiniūse baksukūse sudėta, 50 ct baksukas. Nekurie lietuviszki sztor-ninkai laiko, arba, jeigu nelaiko, mes prisiusim po apturėjimui pirma už-mokeszcio.

Gal tav plaukai slenka arba nori diktus plaukus turēt? Jeigu taip, tai raszyk pas mus, o gausi rodā, kaip igyti. Agentų reikalaujame visur. Adressas:

P. W. Bierstein & Co.
107 S. Main Str.
SHENANDOAH, PA.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintėle lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Ofisas ir gy-venimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.
P. O. Box 1105

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
                  { nū 6 iki 8 vakaro.

BRIDGEPORT HOTEL,

JURGIO KRANTAUCKO. Užlaikau visokius gėrymus: Alų, Arielkā, Porterj, Eliū, gerus Ciga-rus ir t. t. Turiu taipgi salę dėl susitinkimų/drau-gystom ir dėl balų. Kožnam dūdu gerā rodā reika-le. Tiktai nepamirszkite mano antraszo,
Jurgis Krantauckas, 221 Kent Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai isz Minersville's

Juk žinot kur V. MARAZO karežema. Todē kreipkitės pas manę, o pasilinkmysit, nes su kiekvienu noriu gražai ir linksmal laikā praleisti. Taipgi Arielkā, Alntj ir Cigarus pataikau kožnam pagal norā.

Vieta mano vislems gana gerai žinom.
V. Marazas.
MINERSVILLE, PA.

Raszant apie permainymā adresso butinai reikia atsiusti ir senąjį adres-sā. Dėl norinczių pamatyti musų laikrasztj siuncziame vienā numerj dykai. Prenumerata turi buti isz virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithu-anians in the United States. Subscrib-tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J.J. Pauksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku” executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language!

FOR PRINTING in all modern languages

“Vienybe Lietuvniku”

Iszeina kožnā Seređā, Plymoutho.

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00.
Į UZMARĖ..... \$3,00.

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00.
Viena eilutė smulkiom raidēm 25c,
Už colj vienā sykj garsinant 100c.
Pajieszkojimai: už vienā sykj 50c.
Du sykius garsinant 75c.
Tris sykius [už vienā dolerj] 100c.

Pinigai kitalp nosislunczia, kaip tik per „MONEY ORDER, POSTAL NOTE” arba registre-tose gromatose, ant szito antraszo:

J.J. Pauksztys & CO.
224 & 226 East Main Str.,
Plymouth, Luzerne Co. Pa.